

Enerji Yoğun Endüstriler İttifakı

AB Elektrifikasyon Eylem Planı Hakkında Ortak Görüş Belgesi

Enerji yoğun endüstriler (Eİİ'ler), AB'de yaklaşık 2,6 milyon kişiye doğrudan istihdam sağlar ve AB ekonomisi ve toplumu için kritik ve stratejik değer zincirlerinin temelini oluşturur. Avrupa Birliği'nin mevcut ekonomik ve enerji görünümü, enerji maliyeti sorunu çözülmezse, elektrifikasyona yapılan yatırımları ve sektörlerimizin faaliyetlerinin devamını ciddi riske sokmaktadır.

[Powerbarometer 2025](#)'te gösterildiği gibi, elektron talebi **2024'te yıllık %1 gibi ihmal edilebilir bir büyüme ile bir çıkmaza girmişken, AB'nin tüm sektörlerinde ve ülkelerinde fabrika kapanışları ve atıl kalma durumları tekrar tekrar ortaya çıkmaktadır.** Bu durum, hem karbonsuzlaşma çabalarımızın yavaşlamasına hem de uluslararası rekabet gücümüzün kaybına yol açmaktadır. Enerji krizinin patlak vermesinden ve AB ve ulusal düzeyde çeşitli girişimlerin benimsenmesinden yıllar sonra, AB'nin toplam elektrik talebinin önemli bir bölümünü oluşturan sektörlerimiz hala **yüksek elektrik maliyetleri, özellikle yüksek toptan piyasa fiyatları (fosil yakıt fiyatlarının ayrıştırılması yeterince hızlı gerçekleşmiyor), dar bir PPA piyasası ve temiz enerji yatırımları ve arz güvenliği ile ilişkili artan genel sistem maliyetleri** (yani şebeke ücretleri, RES ve CRM finansmanı, vergiler ve harçlar) ile karşı karşıya kalmaktadır.

[Morningstar Electrification Observer \(11/2025\)](#) tarafından yakın zamanda belirtildiği üzere, "[...] Avrupa, karbonsuzlaşmanın faydalarından tam olarak yararlanamadan bunun bedelini ödemek gibi rahatsız edici bir gerçekle karşı karşıya. Elektrik fiyatlarının yapısal olarak yüksek kalması beklendiğinden, kıta pahalı ve siyasi açıdan kırılgan bir geçiş sürecinde sıkışıp kalma riskiyle karşı karşıya — terk etmek için çok maliyetli, ancak sonuç almak için çok yavaş" çünkü "[...] aşırı yüksek elektrik fiyatları, hem hane halkının temiz teknolojileri benimsemesini hem de endüstriyel rekabet gücünü zayıflatmaya devam ediyor".

Avrupa Komisyonu, Yenilenebilir Enerji Direktifi III'ün kapsadığı sektörlerde, yani ulaştırma ve ısıtma/soğutma ve en önemlisi sanayide elektrik tüketimini teşvik etmek ve artırmak için Elektrifikasyon Eylem Planını (EAP) kabul etme sürecindedir. **AB'de elektrik tüketimi ve elektrifikasyon teknolojilerine yapılan yatırımları etkileyen çıkmaz, öncelikle yüksek enerji maliyetlerinden kaynaklanmaktadır ve bu nedenle, son AB girişimlerinin şimdiye kadar ürettiği minimum etkiler göz önüne alındığında, EAP'nin ana odak noktası bu olacaktır.**

Bu nedenle EAP, AB'nin karbonsuzlaşma ve endüstriyel rekabet gücünü aşağıdaki yollarla sürdürmesi için yapıcı bir fırsat olmalıdır:

- a) Öncelikle, Elektrik Piyasası Tasarım Reformu, Temiz Sanayi Anlaşması ve Uygun Fiyatlı Enerji Eylem Planında şimdiye kadar benimsenen yaklaşım ve önlemlerin ötesinde, **rekabetçi elektrik fiyatlarının mümkün olan en kısa sürede yeniden tesis edilmesi ve enerji yoğun sektörlerin toplam sistem maliyetlerinden korunması;**
- b) İkinci olarak, **endüstriyel süreçlerde yeni elektrifikasyon teknolojilerine yatırım yapmak ve bunları yaygınlaştırmak için elverişli koşulların yaratılması;**
- c) Üçüncüsü, yenilenebilir enerjiye geçişin faydalarını dağıtmak için yapısal bir çözüm olarak, üye ülkeler arasında bağlantılılığı artırarak ve sınır ötesi ticaret kapasitesini en üst düzeye çıkararak AB Enerji Tek Pazarı'nın hayata geçirilmesini hızlandırmak;
- d) Dördüncü olarak, **esnekliği, ağırlıklı olarak arz tarafında teşvik etmek**, iklim nötrlüğüne anlamlı bir şekilde katkıda bulunabilecek tüm yenilenebilir ve düşük karbonlu enerji kaynaklarının yanı sıra, açıkça kullanılmamış potansiyeli olan diğer esnek teknolojilerin katkısını teşvik etmek. Esnekliği artırmak ve teknoloji açısından tarafsız bir yaklaşım benimsemek, kısa vadede elektrik fiyatlarının düşürülmesinde önemli bir rol oynayabilir ve AB dışı ülkelerle enerji maliyetleri arasındaki eşitsizliğe daha etkili bir yanıt sunabilir.

Mevcut ortak görüş belgesiyle, imzacı taraflar, EAP'nin enerji yoğun endüstriler ve AB'nin elektrifikasyonu için amaca uygun hale getirilmesi için belirli önlemler önermek istemektedir:

1. **Avrupa endüstrisinin uluslararası rekabet gücünü artıran ve doğal olarak elektrifikasyonu teşvik eden elektrik maliyetleri sağlamak. Geçici bir önlem olarak tasarlanmış olsa da, Temiz Endüstri Anlaşması Devlet Yardımı Çerçevesi bu konuda net bir temel performans göstergesi sunmaktadır: 50 EUR/MWh.** Mevcut küresel piyasa koşullarında, 50 €/MWh'lik bir KPI, sadece toptan satış fiyatı değil, endüstri için toplam elektrik maliyetlerinin maksimum değeri olmalıdır. Elektrifikasyon Eylem Planının başarısı, elektrifikasyonun yüzdesini hedeflemek yerine, AB'deki endüstriyel elektrik maliyetlerini 50 EUR/MWh eşiğine yaklaştırma kapasitesine göre değerlendirilecektir.
2. Draghi'nin tavsiyesine (Bölüm B, sayfa 37) göre, tedarikçilerden, uluslararası rekabete maruz kalan belirli sektörlerde, **kamu tarafından sübvans edilen üretimlerinin önceden belirlenmiş bir kısmını "üretim maliyetiyle" tedarik etmelerini öncelikli olarak talep etmek** ve bununla birlikte piyasanın serbestleştirilmeden önceki yapısına geri dönmemesini sağlamak.
3. Toptan satış piyasalarında fiyat belirleyici teknolojiler olarak fosil yakıtların beklenen uzun vadeli rolüne paralel olarak, **ETS dolaylı maliyet tazminatının AB çapında uygulanmasını sürdürmek, geliştirmek ve 2030'un ötesinde tüm enerji yoğun endüstrilere yaymak.** Komisyon ve üye devletler, yeni sektörlerin eklenmesinin halihazırda hak sahibi sektörlerin aldığı tazminat düzeyine olumsuz etki yapmamasını sağlamalıdır.

4. **Temiz Endüstri Anlaşması Devlet Yardımı Çerçevesi'ni (CISAF) iyileştirin:**

a. **Ell'ler için Geçici Fiyat Düşürme tedbirini belirleyen Bölüm 4.5:**

- i. ETS dolaylı maliyet tazminatı ile biriktirme kısıtlamasını kaldırın (her tedbir, yüksek enerji maliyetlerinin farklı köklerini ele almaktadır) ve süresini 2030'un ötesine uzatın ve tüm CEEAG sektörleri listesine (tam CEEAG Ek 1 dahil) uygunluğunu genişletin.
- ii. Yardımın yıllık elektrik kullanımının %50'si için piyasa fiyatının %50'sini karşılayabileceği ve MWh başına 50 avrodan daha düşük bir fiyatla sonuçlanmaması gerektiği şeklindeki kısıtlayıcı şartları kaldırın. Ayrıca, alınan yardımın %50'sinin karbonsuzlaştırmaya yeniden yatırılması şartını kaldırın.

b. **Endüstrinin karbonsuzlaştırılmasına yönelik yardımlarla ilgili 5. bölüm:**

- i. Paragraf 131: Dolaylı emisyonların azaltılmasına yönelik desteğin yerinde yenilenebilir enerji üretimi gerektirdiği hükmü kaldırılmalıdır, zira bu hüküm karbonsuzlaştırma ve daha fazla elektrifikasyonun önündeki bir engel teşkil etmekte ve enerji yoğun endüstrilerin ihtiyaçlarına tamamen uygun değildir.
- ii. Paragraf 138: Endüstriyel üretim kapasitesindeki artışı sınırlayan ilke, AB'nin Kritik Hammaddeler Yasası (CRMA) ve RESourceEU Eylem Planı'nda belirtilen hedeflerle çelişmektedir.

c. **Fosil olmayan esneklik destek programlarına yönelik yardımlarla ilgili Bölüm 4.3**

(109. paragraf): Fosil olmayan esneklik destek programlarının maliyetini baz yük tüketicilerine yükleyen hüküm yeniden düzenlenmelidir, çünkü istikrarlı ve öngörülebilir bir şekilde elektrik çeken baz yük endüstriyel tüketiciler, şebeke altyapısına gerçek baskı uygulayanlar değildir.

5. **AB rekabet hukuku ile uyumlu, baz yük endüstriyel elektrik talebiyle yenilenebilir PPA'ların profilleştirilmesiyle ilgili maliyetleri azaltmak için hedefli bir mekanizma benimsemek ve finanse etmek** ve [Antwerp Endüstriyel Elektrifikasyon ve Rekabetçilik Diyalogu'ndaki](#) Tavsiye 1.b ve Draghi raporundaki bir tavsiyeyi temel alarak, **endüstriyel PPA alıcıları için EIB karşı taraf risk garantilerinin bütçesini önemli ölçüde genişletmek** (Bölüm B, s. 35)

6. **AB elektrik şebekelerinin modernizasyonu ve genişletilmesi maliyetlerini finanse etmek için mevcut ulusal ve Avrupa fonlarını en üst düzeye çıkarmak ve kullanmak ve uluslararası karbon sızıntısına maruz kalan endüstriyel tüketiciler için özel şebeke tarife rejimleri gibi hedefli önlemler uygulamak suretiyle bu maliyetleri düşürmek** veya en azından en aza indirmek. Bunun bir parçası olarak, İttifak, gerçek bir iç enerji piyasasının oluşturulması ve nihayetinde endüstriyel tüketicilerin bağlantı maliyetlerinin azaltılması için etkili bir yaklaşım olarak, sınır ötesi altyapı yatırımlarına yönelik bir AB finansman yaklaşımını teşvik etmekte ve desteklemektedir.

7. **İl'lerin endüstriyel talep tarafı tepkisinin potansiyelini ve sınırlarını kabul etmek**, diğer hususların yanı sıra, herhangi bir programın gönüllü niteliğini ve adil ücretlendirmeyi korumak. Teknik ve ticari olarak mümkün olduğu durumlarda, gönüllü endüstriyel talep tepkisi projeleri, yatırım desteği ve yeterli ücretlendirme yoluyla teşvik edilmelidir.

8. **Endüstrilerin elektrik teknolojilerine ve elektrik altyapısı iyileştirmelerine yatırım yapmaları için AB düzeyinde sağlam mali destek sağlamak**, çünkü bu, başlangıçtaki yüksek yatırım maliyetlerinin üstesinden gelinmesine yardımcı olabilir. AB ayrıca, üye devletlerin karbon yoğun üretim süreçlerinin elektrifikasyonu için enerji yoğun şirketlerin OPEX maliyetlerini desteklemesine izin vermelidir.

9. **Elektrifikasyon geçişi boyunca sistem yeterliliğini, istikrarını korumak ve fiyat oynaklığını sınırlamak için sağlam enerji kapasitesi ve güvenilir sistem esnekliğine olan ihtiyacın devam ettiğini kabul etmek.** Bu, teknoloji tarafsızlığı ilkesine dayalı bir dizi çözümü kapsamalıdır.

Ek apraz önlemler şunları içerecektir:

1. **Pazar tasarımı:**
 - 1.1. **En geç Haziran 2026 tarihine kadar, EMD Yönetmeliğı'nin 69(2) maddesi temelinde kısa vadeli pazarın işleyişine ilişkin bir değerlendirme gerçekleştirerek, kısa vadeli elektrik piyasalarının mevcut yapısı ve işleyişinin etkinliğini, potansiyel verimsizliklerini ve enerji yoğun endüstriler üzerindeki toplam elektrik sistemi maliyetlerinin rekabet gücü üzerindeki etkilerini değerlendirmek.** Bu değerlendirmede, üçüncü ülke rakiplerin alternatif piyasa tasarımları ve kriz veya acil durumlarda uygulanabilecek olası çözümler ve araçlar için farklı seçenekler de dikkate alınmalıdır.
2. **Enerji faturalarının maliyet faktörlerini ayrıştırarak endüstriyel tüketiciler için şeffaflığı artırmak.**
3. **Tüketicilere uygun fiyat konusunda görünürlük sağlamak** için, yenilenebilir enerji kaynaklarının aşamalı olarak devreye alınmasının 2030, 2035 ve 2040 yıllarına kadar AB toptan piyasasında fosil yakıtların yerini nasıl aldığını değerlendirmek üzere Avrupa Komisyonu tarafından periyodik bir değerlendirme başlatmak.
4. **AB iklim ve enerji düzenleme çerçevesi halihazırda talebi sabitleyen çözümler sağladığından, sektöre özgü elektrifikasyon hedeflerinden kaçınmak.** Önerilen tüm önlemler, etkilenen sektörlerin ek yatırım maliyetlerini karşılama kapasitesini de dikkate almalıdır.